

Sygn. akt VIII C 1113/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Górniak

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2023 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko T. L.

o zapłatę 6.975,06 zł

oddala powództwo;

zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 1113/20

UZASADNIENIE

W dniu 24 września 2020 roku powód (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko T. L. powództwo o zapłatę kwoty 6.975,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 września 2020 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu podniesiono, że w dniu 8 marca 2015 roku pozwany znajdując się w lokalu mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) w Ł. posługując się szlifierką kątową przeciął rurę gazową doprowadzającą medium do płyty kuchennej, co doprowadziło do eksplozji gazu ziemnego, na skutek czego uszkodzeniu uległa elewacja oraz stolarka okienna w sąsiednim budynku przy

ul. (...), zarządzanym przez wspólnotę mieszkaniową. W wyniku zgłoszenia szkody powód, którego łączyła ze wspólnotą mieszkaniową w zakresie prowadzonej przez nią działalności i posiadanego mienia umowa ubezpieczenia OC, wypłacił na rzecz poszkodowanych lokatorów kwotę 6.975,06 zł tytułem odszkodowania za zniszczone mienie. W konsekwencji z mocy art. 828 k.c. po stronie powoda ukonstytuowało się roszczenie regresowe przeciwko pozwanemu. **(pozew k. 5-7)**

W dniu 21 października 2020 roku referendarz sądowy wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwany zaskarżył sprzeciwem w całości, wnosząc

o oddalenie powództwa w całości, o nieobciążanie kosztami procesu oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, w szczególności zakresu uszkodzeń, wysokości poniesionej szkody, okoliczności uzasadniających dochodzenie roszczenia regresowego oraz jego sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Nie kwestionując samego zdarzenia oraz faktu prawomocnego skazania za jego spowodowanie pozwany wyjaśnił, że nie pamięta przebiegu zdarzenia, że wskutek wybuchu doznał ciężkich obrażeń, w wyniku czego nie jest zdolny do samodzielnej egzystencji i przebywa w (...). Zwrócił uwagę, że w toku prowadzonego przeciwko niemu postępowania karnego powstała wątpliwość co do stanu jego poczytalności, który to stan z mocy art. 425 § 1 k.c. wyłącza jego odpowiedzialność za szkodę. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 198, sprzeciw k. 202-204)**

Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2020 roku referendarz sądowy ustanowił dla pozwanego pełnomocnika z urzędu, którego wyznaczyła Okręgowa Rada Adwokacka w Ł.. **(postanowienie k. 243, pismo k. 254)**

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. **(pismo procesowe k. 263-263v., k. 265-265v., protokół rozprawy k. 302-303, k. 304-305, k. 308-309, k. 575-577, k. 657-658)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. L. był właścicielem lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ul. (...).

W dniu 8 marca 2015 roku w Ł., w w/w lokalu na skutek działania pozwanego, który dokonał przecięcia ostrym narzędziem rury gazowej doprowadzającej medium do kuchenki gazowej w lokalu, doszło do eksplozji gazu ziemnego w przedmiotowym budynku, która spowodowała jego uszkodzenie. **(odpis wyroku z uzasadnieniem k. 592-624, okoliczności bezsporne)**

Wybuch spowodował również uszkodzenia w lokalach mieszkalnych położonych w budynku znajdującym się w zasobach Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. I tak w lokalu:

- nr 17 należącym do B. S. i R. S. uszkodzona została szyba w oknie pokoju,
- nr 19 należącym do M. P. uszkodzona została szyba w oknie kuchni oraz wszystkie szyby w oknie i drzwiach balkonowych pokoju,
- nr 20 należącym do A. L. uszkodzone zostały wszystkie szyby w oknie pokoju,
- nr 22 należącym do A. G. uszkodzone zostały szyby w oknie i drzwiach balkonowych w pokoju oraz szyby w oknie kuchni,
- nr 23 należącym do P. P. potłuczona została szyba w oknie pokoju,
- nr 24 należącym do W. J. (1) uszkodzone zostały szyby w oknie i drzwiach balkonowych w pokoju,
- nr 26 należącym do T. K. potłuczone zostały szyby w oknie kuchni oraz uszkodzone szyby w oknie pokoju,
- nr 28 należącym do A. K. uszkodzone zostały szyby w oknie i drzwiach balkonowych pokoju,
- nr 30 należącym do K. B. uszkodzone zostały szyby w pokojach,

- nr 31 należącym do A. R. uszkodzone zostały szyby w oknie kuchni oraz szyby w oknie i drzwiach balkonowych,
- nr 32 należącym do Z. P. potłuczone zostały szyby w oknie i drzwiach balkonowych,
- nr 33 należącym do Z. R. uszkodzone zostały szyby w oknie w pokoju,
- nr 34 należącym do E. W. uszkodzona została szyba w oknie pokoju oraz ościeżnica okna w kuchni,
- nr 37 należącym do M. A. potłuczone zostały szyby w oknach,
- nr 38 należącym do W. J. (2) potłuczona została szyba w oknie kuchni,
- nr 39 należącym do I. P. uszkodzone zostały szyby w oknach,
- nr 40 należącym do I. M. potłuczona została szyba w oknie oraz uszkodzona szyba w drzwiach balkonowych,
- nr 41 należącym do M. W. potłuczone zostały szyby w oknie i drzwiach balkonowych.

Szkody, o których mowa wyżej, zostały zgłoszone powodowi, którego wedle twierdzeń pozwu łączyła ze Wspólnotą Mieszkaniową nieruchomości przy ul. (...) w Ł. umowa ubezpieczenia OC. W wydruku z k. 14-15 zatytułowanym „@P2% (...) z umowy we dług stanu na dzień: 2014-10-02” wymieniono w szczególności: typ i nr umowy („MAJ_ (...)”), datę jej zawarcia oraz okres ochrony, który obejmował datę wybuchu, miejsce ubezpieczenia ((...), ul. (...)), strony umowy (Wspólnota Mieszkaniowa Ł., (...) oraz W.). Wydruk zawiera ponadto ryzyka umowne, które zostały podane w formie skrótów: (...)_ (...), (...)_ME, (...)_MIENI, (...)_ (...), K4, K6, (...), (...)_ (...), ADRES.

W wyniku przeprowadzonych postępowań likwidacyjnych powód wypłacił poszkodowanym następujące kwoty: R. S. – 147,95 zł, M. P. – 489,57 zł, A. L. – 406,87 zł, P. P. – 963 zł, W. J. (3) – 520,29 zł, T. K. – 436,27 zł, A. K. – 509,86 zł, A. R. – 579,28 zł, W. P. – 337,82 zł, E. W. – 196,13 zł, M. A. – 531,87 zł, W. J. (2) – 44,43 zł, I. P. – 470,22 zł, I. M. – 85,17 zł, J. W. – 80,56 zł, K. B. – 330,61 zł, A. G. – 440,39 zł, Z. R. – 404,77 zł. Łączna suma wypłaconych odszkodowań wyniosła 6.975,06 zł. **(zeznania świadka A. K. k. 369v.-370, zeznania świadka E. W. k. 375v.-376, zeznania świadka A. L. k. 380v.-381, zeznania świadka A. R. k. 385v.-386, zeznania świadka Z. R. k. 392v.-393, zeznania świadka A. G. k. 398v.-399, zeznania świadka J. W. k. 403v.-404, zeznania świadka I. M. k. 408v.-409, zeznania świadka R. S. k. 415v.-416, zeznania świadka B. S. k. 420v.-421, zeznania świadka M. P.**

k. 426-428, zeznania świadka W. J. (1) k. 443v.-444, zeznania świadka W. J. (2) k. 467v.-468, zeznania świadka T. K. k. 508-508v., zeznania świadka P. P. k. 523v.-524, zeznania świadka I. P. k. 532v.-533, zeznania świadka K. M. k. 556-556v., pismo k. 16-16v., dokumentacja szkodowa k. 17-196)

Decyzją z dnia 2 kwietnia 2015 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru B. w Ł. nakazał Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości stanu technicznego budynku mieszkalnego wielorodzinnego zlokalizowanego na terenie nieruchomości przy ul. (...) w Ł. poprzez wykonanie niezbędnych robót budowlanych po wybuchu gazu. **(decyzja k. 586-591, okoliczności bezsporne)**

Wyrokiem z dnia 20 marca 2019 roku, wydanym w sprawie o sygn.V K 215/16, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi uznał T. L. winnym między innymi tego, że w dniu 8 marca 2015 roku w Ł., w lokalu numer (...) położonym w budynku wielorodzinnym przy ulicy (...), przeciął rurę gazową doprowadzającą medium do gazowej płyty kuchennej, czym spowodował eksplozję gazu ziemnego prowadząc do zdarzenia, które zagrażało mieniu w wielkich rozmiarach, uszkadzając jednocześnie budynek wielorodzinny

i działając na szkodę lokatorów oraz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł., spowodował szkodę w łącznej wysokości 157.154,39 zł, czym wypełnił dyspozycję art. 163 § 1 pkt 3 k.k. i art. 288 § 1 k.k. Wyrok uprawomocnił się w dniu 1 czerwca 2019 roku.

W toku postępowania Sąd ten ustalił, że u T. L. nie stwierdza się choroby psychicznej, ani cech upośledzenia umysłowego. Rozpoznano u niego zaburzenia osobowości – cechy osobowości niedojrzałej, a także niewielkie deficyty poznawcze nie mające charakteru otępiennego. Dlatego też sąd karny uznał, że T. L. w chwili dokonywania zarzuconych mu czynów miał zachowaną zdolność rozumienia ich znaczenia i mógł pokierować swoim zachowaniem. **(odpis wyroku z uzasadnieniem k. 592-624)**

Pismem z dnia 11 września 2020 roku powód na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 828 § 1 k.c. wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 6.975,06 zł tytułem należności regresowej. W odpowiedzi T. L. odmówił spełnienia roszczenia, kwestionując je co do zasady i wysokości. **(wezwanie do zapłaty k. 197, wyciąg z książki nadawczej k. 197v., pismo k. 208-208v., k. 214-214v., potwierdzenie nadania przesyłki k. 210, k. 237, okoliczności bezsporne)**

Wartość szkody powstałej w wyniku przedmiotowego zdarzenia w lokalach budynku przy ul. (...) w Ł. według cen aktualnych na dzień wypłaty odszkodowania wynosi 7.343,14 zł. **(pisemna opinia biegłego sądowego k. 645-647)**

T. L. ma 75 lat. W wyniku wybuchu gazu doznał oparzeń II i III stopnia około 75% powierzchni ciała, w tym twarzy i dróg oddechowych, przeszedł długotrwałe leczenie, w tym usprawniające, w 2016 roku doznał udaru. Od 2017 roku przebywa w (...). Przed wypadkiem miał orzeczoną grupę inwalidzką z powodu utraty wzroku w jednym oku, poza tym był osobą w pełni sprawną. Obecnie ma orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, został uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Utrzymuje się z renty, z której po dokonaniu opłat na rzecz (...) zostaje mu „na rękę” około 1.100 zł. **(dowód z przesłuchania pozwanego – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 10 maja 2023 roku, dokumentacja medyczna k. 215-231v., decyzja k. 232, k. 233, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 235-235v., orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 236-236v.)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Sąd za podstawę ustaleń przyjął również zeznania świadków oraz dowód z przesłuchania pozwanego. Świadkowie w sposób zgodny potwierdzili, że przyczyną uszkodzeń do jakich doszło w ich lokalach był wybuch gazu w budynku przy ul. (...), opisać rodzaj tych uszkodzeń, podali także kwoty otrzymanych od powoda odszkodowań. Pozwany odniósł się z kolei do skutków, jakie zdarzenie to wywołało w jego życiu, opisał swoją sytuację zdrowotną i majątkową, odnośnie zaś samego zdarzenia stwierdził, że nie pamięta jego przebiegu. Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się ponadto na opinii biegłego sądowego M. L.. Oceniając opinię biegłego sądowego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Opinia ta w pełni odnosiła się do zagadnień będących jej przedmiotem, wnioski biegłego nie budzą przy tym wątpliwości w świetle zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a jednocześnie opinia została sporządzona w sposób umożliwiający prześledzenie - z punktu widzenia zasad wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania - analizy przez biegłego zagadnień będących jej przedmiotem. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym oraz na wynikach przeprowadzonych oględzin lokali. Opinia biegłego nie była podważana przez strony.

Na rozprawie w dniu 16 lipca 2021 roku Sąd na podstawie art. 235² § 1 k.p.c. pominął wnioski dowodowe zgłoszone w pkt 12 i 13 sprzeciwu, jako zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Wyjaśnienia wymaga, że stosownie do art. 11 zd. 1 k.p.c.

ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Zasada prejudykatu wynikającego z przytoczonego przepisu ma charakter bezwzględnie obowiązujący w stosunku do sprawcy przestępstwa skazanego

w procesie karnym. Określona w art.11 k.p.c. moc wiążąca wyroku karnego oznacza, że w sprawie cywilnej niedopuszczalne jest dokonywanie jakichkolwiek własnych ustaleń, co do tych okoliczności, którymi sąd jest związany w postępowaniu cywilnym. Istota związania sądu cywilnego skazującym wyrokiem karnym wyraża się w tym, że w skład podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądu cywilnego wchodzi czyn opisany w sentencji karnego wyroku skazującego, a sąd ten pozbawiony jest możliwości dokonywania ustaleń w tym zakresie, w tym w szczególności ustaleń odmiennych niż przeniesione na podstawie tego wyroku z procesu karnego (wyrok Sądu Apelacyjnego w B. z dnia 25 czerwca 2015 roku, I ACa 216/15, L.). Ponadto, jak wskazuje się w judykaturze, jeżeli sąd w postępowaniu karnym ustalił poczytalność sprawcy i wydał wyrok skazujący, sąd cywilny jest związany tymi ustaleniami i nie może badać, czy zachodzą przesłanki określone w art. 425 k.c., wyłączające odpowiedzialność odszkodowawczą (por. wyrok Sądu Najwyższego

z 29 czerwca 2016 roku, III CSK 267/15, L.). Dlatego też tutejszy Sąd był związany ustaleniami dokonanyymi przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia

w Ł. z dnia 20 marca 2019 roku, w sprawie o sygnaturze akt V K 215/16, które przesądziły osobę sprawcy zdarzenia z dnia 8 marca 2015 roku oraz jego stan psychiczny w chwili czynu. Z kolei kwestia składki, jaką uiściła na rzecz powoda wspólnota mieszkaniowa, jak również ewentualne innych umów łączących te podmioty, składek uiszczonych na ich gruncie, czy też świadczeń wypłaconych

z ich tytułu, miała irrelevantne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie od T. L. kwoty 6.975,06 zł tytułem roszczenia regresowego, wynikającego z wypłacenia osiemnastu poszkodowanym – właścicielom lokali mieszkalnych położonych w budynku przy ul. (...) w Ł., odszkodowań za uszkodzenia powstałe w związku ze zdarzeniem z dnia 8 marca 2015 roku.

Podstawą prawną dochodzonego roszczenia jest przepis art. 828 § 1 zd. 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez zakład ubezpieczeń roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na zakład ubezpieczeń do wysokości zapłaconego odszkodowania. Przepis ten zawiera regulację regresu ubezpieczeniowego. Przyjmuje się, że jest to jeden z przypadków wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, o których mowa w art. 518 pkt 4 k.c., który stanowi, iż osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty, jeżeli przewidują to przepisy szczególne. Owym przepisem szczególnym jest art.828 § 1 zd. 1 k.c. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej, obowiązującej w dacie zdarzenia, oraz zgodnie z art. 4 ust. 8 pkt 5 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, do czynności ubezpieczeniowych należy również prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia, reasekuracji oraz gwarancji ubezpieczeniowych. Przejście roszczenia na ubezpieczyciela następuje z mocy prawa, a dzięki wskazanej regulacji zapłata odszkodowania ubezpieczeniowego nie powoduje wygaśnięcia wierzytelności powstałej w wyniku wyrządzenia szkody ubezpieczonemu (mimo naprawienia szkody). W konsekwencji, ubezpieczyciel nabywa to samo roszczenie, które przysługiwało ubezpieczonemu.

Przesłankami regresu są: fakt wyrządzenia przez pozwanego szkody oraz fakt wypłaty odszkodowania poszkodowanemu. Przy czym kwota dochodzona

w drodze regresu nie może przekraczać kwoty wypłaconej z tytułu odszkodowania, gdyż zakład ubezpieczeń wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela do wysokości dokonanej zapłaty. Rozpoznając roszczenie zakładu ubezpieczeń

o zwrot wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego, sąd nie jest bezwzględnie związany wysokością faktycznie wypłaconego odszkodowania. Granicą odpowiedzialności sprawcy szkody jest bowiem jej rzeczywista wysokość, przy czym co do zasady nie może ona przekraczać faktycznie wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania. W toku procesu pozwany może kwestionować wysokość i zakres świadczeń wypłaconych przez zakład ubezpieczeń podnosząc w szczególności, że ubezpieczyciel świadczył nadmiernie w stosunku do szkody poniesionej przez poszkodowanego.

W przedmiotowej sprawie podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowił przepis art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. O winie sprawcy szkody możemy mówić wówczas, gdy jego zachowanie w kontekście całokształtu porządku prawnego ma charakter obiektywnie bezprawny oraz, gdy można mu postawić zarzut, iż mając świadomość szkodliwego skutku swego zachowania i przewidując jego wystąpienie, celowo zmierzał do osiągnięcia owego skutku (wina umyślna) lub nie dołożył należytej staranności, aby skutkom owego zachowania zapobiec (wina nieumyślna - niedbalstwo). Przypisanie danej osobie winy jest przy tym uwarunkowane tym, czy mogła ona w sposób należyty postrzegać swe zachowanie i pokierować nim, a więc zależy od poczytalności danej osoby. Zobowiązany za szkodę ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c.). Pomiędzy stanem rzeczy określonym jako przyczyna, a stanem rzeczy uznawanym za szkodę musi istnieć obiektywny związek wyrażający się w tym, iż przyczyna jest warunkiem sine qua non wystąpienia szkody. Naprawienie szkody obejmuje, zgodnie z art. 361 § 2 k.c., co do zasady, straty które poszkodowany poniósł (damnum emergens) oraz korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby nie wyrządzono mu szkody (lucrum cessans).

O czym była mowa wyżej, Sąd orzekający był związany ustaleniami Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, poczynionymi w sprawie

o sygnaturze akt V K 215/16 co do popełnienia przestępstwa, a zatem co do osoby sprawcy i stanu jego psychiki w chwili czynu. Związanie to dotyczyło istoty przestępstwa, do której należą: podmiot przestępstwa, jego działanie lub zaniechanie, czyn przypisany w tym znaczeniu oskarżonemu i przedmiot przestępstwa, przedmiotowa bezprawność czynu i jego niezgodność z prawem oraz wina, skutek przestępny, w tym związek przyczynowy i kwalifikacja prawna. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że pozwany T. L. jako osoba prawomocnie skazana za spowodowanie wybuchu gazu w wyniku uszkodzenia urządzenia przesyłowego, który to wybuch skutkowało uszkodzeniem budynku wielorodzinnego przy ul. (...) w Ł., ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za uszkodzenie mienia wywołane tym zdarzeniem. W oparciu

o zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy w postaci w szczególności zeznań świadków oraz dokumentacji sporządzonej przez powoda w toku postępowań likwidacyjnych, Sąd przyjął ponadto, że wybuch gazu skutkowało również powstaniem szkody w lokalach nr (...), położonych w budynku wielorodzinnym przy ul. (...). Świadkowie w pisemnych zeznaniach w sposób zgodny potwierdzili, że zgłoszone powodowi uszkodzenia powstały w wyniku wybuchu gazu, sporządzona przez powoda dokumentacja wskazuje na rodzaj i rozmiar tych uszkodzeń, z kolei załączone decyzje o wypłacie odszkodowania oraz potwierdzenia wypłaty dowodzą, że

z powyższego tytułu powód poniósł wydatek w wysokości dochodzonej w sprawie. Jednocześnie wydatek ten nie był wyższy od łącznej wartości szkód wyliczonej przez biegłego sądowego.

Okoliczności, o których mowa wyżej, były jednak niewystarczające do przyjęcia, że powód wykazał spełnienie wszystkich przesłanek dochodzonego roszczenia regresowego. Skoro bowiem roszczenie regresowe ma charakter pochodny, zależny od zobowiązania z tytułu którego może być wykonywane, należało ocenić nie tylko, czy istniało zobowiązanie pozwanego względem poszczególnych właścicieli lokali mieszkalnych, w których doszło do powstania szkody, na którym powód oparł swoje roszczenie, a jeśli tak, jaka była jego podstawa. Towarzystwo ubezpieczeń dochodzące zapłaty na podstawie regresu ubezpieczeniowego winno wykazać zasadność żądania poprzez wykazanie wszystkich przesłanek jakimi obciążony byłby poszkodowany występując

w procesie. Powód zatem winien wykazać m.in. że łączyła go ze wspólnotą mieszkaniową umowa ubezpieczenia OC określonej treści. Powinności tej, zdaniem Sądu, powód sprostać nie zdołał. Nie powielając poczynionych ustaleń faktycznych przypomnienia wymaga, że na dowód w/w stosunku zobowiązaniowego powód załączył wyłącznie wydruk komputerowy (k. 14-15) zatytułowany „@P2% (...) z umowy we dug stanu na dzień: 2014-10-02”. Wydruk ten nie został

sygnowany podpisem ani przez powoda, ani przez wspólnotę mieszkaniową, nie jest ponumerowany, dodatkowo nie sposób ocenić czy ma kompletny charakter – na jego trzeciej stronie (k. 15) na samym dole wymieniono ryzyko umowne (...) wraz z okresem ochronnym, następnie wpisano „Rozliczenia finansowe ryzyka:” bez podania jednak ani szczegółów tego rozliczenia, ani też składki do zapłacenia. Wprawdzie Sąd dostrzega, że takich szczegółów brak również przykładowo we wcześniej wymienionych ryzykach „K4” i „K6”, niemniej o ile w ich przypadku można uznać, że takich szczegółów nie było (ryzyka te wymieniono w połowie strony), o tyle w przypadku ryzyka (...) Sąd nie wie, czy szczegółów takich brak ponieważ ich faktycznie nie było, czy też być może powinny znajdować się na kolejnej stronie, która nie została załączona. Co więcej, wobec braku numeracji wydruku Sąd nie mógł nawet ustalić, czy jest to wydruk z jednej umowy, czy też być może z kilku. Wszak powód na skutek omyłki mógł załączyć trzy jednostronicowe wydruki z trzech różnych umów. Ułomność przedłożonego wydruku jest tak duża, że nie pozwala on nawet na niesporne, kategorię przyjęcie, że dotyczy on umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wspólnoty mieszkaniowej w zakresie prowadzonej przez nią działalności i posiadanego mienia, nazwa ta nie pada bowiem w jego treści. Zdaniem Sądu nawet gdyby przyjąć, że wydruk ten stanowi dowód na zawarcie takiej umowy (za taką oceną przemawiają druki zgłoszenia szkody, które odwołują się do polisy „ (...)”), to w żadnej mierze nie pozwala na ustalenie jej treści. Nie wiadomo, jaki był przedmiot

i zakres tej umowy, jakie ryzyka zostały nią objęte, jakie były wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności (...) W., czy w umowie zawarto franszyzy,

a jeśli tak, jaka była ich treść itd. Jak już wspomniano ryzyka umowne zostały

w wydruku podane w formie skrótowej ((...)_ (...), (...)_ME, (...)_MIENI, (...)_ (...), K4, K6, (...), (...)_ (...)), która nakazuje domyślać się, jaka była ich nazwa, a wielu przypadkach nie daje możliwości jej rozszyfrowania. Omawiany wydruk nie odwołuje się również do jakichkolwiek ogólnych warunków ubezpieczeń, których zresztą powód nie załączył. W istocie więc powód będący profesjonalistą w zakresie działalności ubezpieczeniowej, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu, w oparciu o który Sąd byłby w stanie zweryfikować, czy wypłacone odszkodowania, których zwrotu żąda w ramach regresu, zostały ustalone w prawidłowy sposób, ale przede wszystkim, czy istniała podstawa do ich wypłacenia. Oczywiście Sąd ma świadomość, że powodowi zgłoszono przedmiotowe szkody, że prowadził w ich przedmiocie postępowania likwidacyjne, które zakończyły się wypłatą odszkodowań, same te okoliczności nie stanowią jednak o tym, że istniała prawna podstawa do takiego działania. Nie można wszak wykluczyć, że strony umowy ubezpieczenia zawarły w jej treści przykładowo franszyzę redukcyjną, zgodnie z którą powód ponosił odpowiedzialność za szkody dopiero od określonej jej wartości, za pozostałe zaś odpowiadał ubezpieczony. W takim przypadku mogłoby się okazać, że część

z odszkodowań została wypłacona niesłusznie, omyłkowo, co wykluczałoby w ich zakresie roszczenia regresowe. Wprawdzie jest to wyłącznie stwierdzenie hipotetyczne, być może wręcz noszące znamiona dywagacji, rzecz w tym, że w istocie każde założenie dotyczące umowy powoda ze wspólnotą mieszkaniową, wobec wspomnianej ułomności załączonego przez powoda wydruku z polisy, może być w ten sposób postrzegane. Dlatego też opisane wyżej działania powoda podjęte w toku postępowań likwidacyjnych co najwyżej uprawdopodobniają istnienie podstawy tych działań i prawidłowości wydanych w ich wyniku decyzji, co jednak nie wystarcza do uwzględnienia powództwa zwłaszcza wobec stanowiska pozwanego, który podniósł zarzut nieudowodnienia istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, w tym uzasadniających dochodzenie roszczenia regresowego. Sąd rozstrzygając sprawę ma obowiązek opierać się na ustalonych faktach, nie zaś na domysłach, hipotezach. Przypomnienia wymaga, że zgodnie

z ciężarem dowodu (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.) Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok

SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń

wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów

i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw.

W niniejszej sprawie nie ulega zaś wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie, a najpóźniej w odpowiedzi na sprzeciw. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej. Z przyczyn wyżej podanych Sąd uznał, że powód nie wykazał w dostateczny sposób swojego żądania regresowego, co skutkowało jego oddaleniem.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800 zł, na którą złożyło się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej.

Wskazać należy, że koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu przed sądem I instancji zostały zasądzone od powoda, nie zaś od Skarbu Państwa (pозwany reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu wygrał bowiem sprawę w całości), w konsekwencji stanowiły one koszty procesu, o których mowa w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. rozliczane pomiędzy stronami. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego (por. postanowienia z dnia 14 grudnia 2007 roku, III CZ 61/07, Biul.SN 2008/4/12, z dnia 17 listopada 2009 roku, III CZ 53/09, OSNC 2010/5/79, z dnia 17 czerwca 2010 roku, III CZ 20/10), koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, jeżeli zostaną pokryte przez Skarb Państwa nie stanowią kosztów procesu, o których mowa w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Podstawą ich ponoszenia przez Skarb Państwa (por. uzasadnienie uchwały SN z dnia 20 maja 2011 roku, III CZP 14/11, OSNC 2012/1/2) nie są przepisy k.p.c. dotyczące kosztów procesu ani przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Subsydiarny i publicznoprawny obowiązek ponoszenia tych kosztów przez Skarb Państwa wynika z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze. Tożsame stanowisko zajął Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygn. III Cz 1147/18.

Skoro w przedmiotowej sprawie strona reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu wygrała sprawę w całości, a koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu przed sądem I instancji zasądzone od powoda stanowiły składnik kosztów procesu, o których mowa w art. 98 § 1 i 3 k.p.c., wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego z urzędu została ustalona w oparciu o § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015, poz. 1800 ze zm.), nie zaś w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, które znajduje zastosowanie w przypadku, jeżeli strona reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika przegrywa proces i brak jest możliwości zasądzenia tychże kosztów od strony przeciwnej czy też w przypadku, o którym mowa w § 6 tegoż rozporządzenia, po wykazaniu bezskuteczności egzekucji tychże kosztów (tylko wówczas w oparciu o ostatnio powołane rozporządzenia koszty należne pełnomocnikowi powiększa się o podatek VAT).

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.